

รายงานผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัด รอบ 5 เดือนแรก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ตัวชี้วัดที่ 3.26

การพัฒนาศูนย์ข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุข
ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

- ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด (หน้า 9)
- ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หน้า 11)
- มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด (หน้า 12)
- แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด (หน้า 12)

ตัวชี้วัดที่ 3.26 การพัฒนาฐานข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

1. คำนิยาม

กลุ่มชาติพันธุ์ หมายถึง การสืบทอดทางสายโลหิต เชื้อชาติ ภาษา ความเชื่อ วิธีการดำรงชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ของกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่ง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยทั่วไปใช้คำว่า “เผ่า” เพื่อแยกกลุ่มชนที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ออกจากกัน (ที่มา: ทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูง ครอบคลุมพื้นที่ 20 จังหวัดของประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2559 กองกิจการนิคมสร้างตนเองและพัฒนาชาวเขา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

กลุ่มชายขอบ หมายถึง ผู้มีปัญหาด้านสถานะและสิทธิ คนไทยที่ไม่มีสัญชาติไทย กลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่มีบัตรประชาชนไทย แรงงานข้ามชาติ และคนต่างด้าว ที่ไม่มีสถานะและสิทธิ (ที่มา: สรุปสถานการณ์การเข้าถึงบริการสุขภาพส่งเสริมสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ ของประชาชน กลุ่มเปราะบางและด้อยโอกาส ของสังคม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ พ.ศ. 2567)

แรงงานข้ามชาติ หมายถึง คนที่มีสัญชาติเมียนมา ลาว กัมพูชา และเวียดนาม หรือสัญชาติอื่น ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดเพิ่มเติม ที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยและอนุญาตให้ทำงานชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พร้อมผู้ติดตาม (บุตรแรงงานต่างด้าว อายุไม่เกิน 18 ปี และได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรไทยชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง) ทั้งหมด (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว พ.ศ. 2562 และคู่มือการดำเนินงานประกันสุขภาพคนต่างด้าวและแรงงานต่างด้าว กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2563) ตลอดจนแรงงานต่างด้าวซึ่งเข้ามาทำงานโดยชอบด้วยกฎหมายตามข้อกำหนดและระเบียบของกระทรวงแรงงาน และได้รับความคุ้มครองภายใต้ระบบประกันสังคม

การเข้าถึงบริการสาธารณสุข หมายถึง การได้รับบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน ตามสิทธิที่ควรจะได้รับชุดข้อมูลการเข้าถึงบริการ หมายถึง ชุดข้อมูลสถานะสุขภาพ การเข้าถึงบริการพื้นฐาน โดยเฉพาะบริการด้านสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข ของประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์
2. ประชากรกลุ่มชายขอบ
3. ประชากรกลุ่มแรงงานข้ามชาติ

ระบบฐานข้อมูล หมายถึง การจัดเก็บ รวบรวม จัดการ และเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และแรงงานข้ามชาติอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ ติดตาม เฝ้าระวัง ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมกลุ่มประชากรดังกล่าว

แหล่งข้อมูล

1. กลุ่มส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
2. กลุ่มวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
3. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
4. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
5. สำนักสุขภาพดิจิทัล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
6. กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	อายุ 0-5 ปี		อายุ 6-18 ปี		อายุ 19-59 ปี		อายุ 60 ปี ขึ้นไป	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	สันป่าตอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	สารภี	9	2	0	0	1	2	4	0	0
	หางดง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	อมก๋อย	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ฮอด	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	รวมทั้งหมด	1,172	98	114	82	68	325	380	44	61
ตาก	ท่าสองยาง	244	31	24	26	33	59	61	6	4
	บ้านตาก	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	พบพระ	1	0	0	0	0	0	1	0	0
	เมืองตาก	4	1	0	1	0	1	1	0	0
	แม่ระมาด	4	1	0	0	0	1	2	0	0
	แม่สลด	5	0	0	1	0	2	2	0	0
	วังเจ้า	2	0	0	0	0	0	0	2	0
	สามเงา	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	อุ้มผาง	3,876	106	78	373	387	1,223	1,317	188	204
	รวมทั้งหมด	4,137	139	102	401	420	1,286	1,384	197	208
ระนอง	กระบุรี	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	กะเปอร์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	เมืองระนอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ละอุ่น	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	สุขสำราญ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	รวมทั้งหมด	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	บ้านแพ้ว	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	เมืองสมุทรสาคร	1	0	0	1	0	0	0	0	0
	รวมทั้งหมด	1	0	0	1	0	0	0	0	0

2.3 ประชากรกลุ่มแรงงานข้ามชาติ จำแนกตามช่วงอายุ

2.3.1 แรงงานข้ามชาติ อายุ 0-5 ปี

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	กัลยาณิวัฒนา	6	0	0	0	0	0	0	4	2
	จอมทอง	208	1	0	0	0	0	0	97	110
	เชียงดาว	230	0	0	0	0	0	0	119	111
	ไชยปราการ	287	0	0	0	0	0	0	144	143
	ดอยเต่า	5	0	0	0	0	0	0	5	0
	ดอยสะเก็ด	16	1	0	2	0	0	0	6	7
	ดอยหล่อ	67	0	0	0	0	0	0	30	37
	ฝาง	530	0	0	0	0	0	0	270	260
	พร้าว	53	0	0	0	0	0	0	26	27
	เมืองเชียงใหม่	8	0	0	0	0	0	0	2	6
	แม่แจ่ม	141	0	0	0	0	0	0	74	67
	แม่แตง	117	1	0	0	0	0	0	55	61

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	แม่วิม	4	0	0	0	0	0	0	0	4
	แม่วาง	144	0	0	0	0	0	0	76	68
	แม่ออน	75	0	0	0	0	0	0	38	37
	แม่อาย	191	0	0	0	0	0	0	111	80
	เวียงแหง	24	0	0	0	0	0	0	15	9
	สะเมิง	86	0	0	0	0	0	0	45	41
	สันกำแพง	365	0	1	0	0	0	0	178	186
	สันทราย	260	1	0	0	0	0	0	138	121
	สันป่าตอง	447	0	0	1	0	0	0	248	198
	สารภี	733	0	0	0	0	0	0	374	359
	หางดง	925	0	0	2	0	0	0	484	439
	อมก๋อย	3	1	0	0	0	0	0	0	2
	ฮอด	6	0	0	0	0	0	0	1	5
	รวมทั้งหมด	4,931	5	1	5	0	0	0	2,540	2,380
ตาก	ท่าสองยาง	5	0	0	0	0	0	0	5	0
	บ้านตาก	8	0	1	0	0	0	0	5	2
	พบพระ	33	0	0	0	0	0	0	19	14
	เมืองตาก	77	0	1	0	1	0	0	37	38
	แม่ระมาด	32	0	0	0	0	0	0	14	18
	แม่สอด	30	0	0	0	0	0	0	13	17
	วังเจ้า	6	0	0	0	0	0	0	5	1
	สามเงา	9	3	0	0	0	0	0	3	3
	อุ้มผาง	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	รวมทั้งหมด	201	3	2	0	1	0	0	101	94
ระนอง	กระบุรี	112	0	0	0	0	0	0	50	62
	กะเปอร์	13	0	0	0	0	0	0	6	7
	เมืองระนอง	1,002	0	0	0	1	0	0	557	444
	ละอุ่น	58	0	0	0	0	0	0	31	27
	สุขสำราญ	20	0	0	0	0	0	0	13	7
	รวมทั้งหมด	1,205	0	0	0	1	0	0	657	547
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	1,366	15	20	20	40	0	0	693	578
	บ้านแพ้ว	35	0	0	1	2	0	0	16	16
	เมืองสมุทรสาคร	4,145	39	39	39	34	0	0	2,131	1,863
	รวมทั้งหมด	5,546	54	59	60	76	0	0	2,840	2,457

2.3.2 แรงงานข้ามชาติ อายุ 6-18 ปี

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	กัลยาณิวัฒนา	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	จอมทอง	138	0	0	1	0	0	0	77	60
	เชียงดาว	223	0	0	0	0	0	0	118	105
	ไชยปราการ	325	0	0	0	0	0	0	178	147
	ดอยเต่า	9	0	0	0	0	0	0	6	3
	ดอยสะเก็ด	13	0	0	0	0	0	0	5	8

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	ดอยหล่อ	33	0	0	0	0	0	0	18	15
	ฝาง	365	0	0	0	0	0	0	163	202
	พร้าว	33	0	0	0	0	0	0	22	11
	เมืองเชียงใหม่	28	0	0	0	0	0	0	13	15
	แม่แจ่ม	89	0	0	0	0	0	0	42	47
	แม่แตง	61	0	0	0	0	0	0	33	28
	แมริม	3	0	0	0	0	0	0	3	0
	แม่วาง	109	0	0	0	0	0	0	50	59
	แม่ออน	47	0	0	0	0	0	0	21	26
	แม่อาย	238	0	0	0	0	0	0	119	119
	เวียงแหง	30	0	0	0	0	0	0	18	12
	สะเมิง	33	0	0	0	0	0	0	20	13
	สันกำแพง	288	1	0	1	0	0	0	150	136
	สันทราย	99	0	0	0	0	0	0	60	39
	สันป่าตอง	178	0	0	0	0	0	0	106	72
	สารภี	548	0	0	0	0	0	0	304	244
	หางดง	667	0	0	0	0	0	0	375	292
	อมก๋อย	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	ฮอด	14	0	0	0	0	0	0	6	8
	รวมทั้งหมด	3,573	1	0	2	0	0	0	1,907	1,663
ตาก	ท่าสองยาง	3	0	0	0	0	0	0	0	3
	บ้านตาก	7	0	0	0	0	0	0	4	3
	พบพระ	23	0	0	0	0	0	0	12	11
	เมืองตาก	104	0	0	0	0	0	0	64	40
	แม่ระมาด	22	0	0	0	0	0	0	8	14
	แม่สอด	22	0	0	0	0	0	0	12	10
	วังเจ้า	2	0	0	0	0	0	0	2	0
	สามเงา	3	0	0	0	0	0	0	0	3
	อุ้มผาง	28	0	0	0	0	0	0	13	15
	รวมทั้งหมด	214	0	0	0	0	0	0	115	99
ระนอง	กระบุรี	37	0	0	0	1	0	0	13	23
	กะเปอร์	11	0	0	0	0	0	0	4	7
	เมืองระนอง	380	0	0	0	0	0	0	188	192
	ละอุ่น	25	0	0	1	0	0	0	12	12
	สุขสำราญ	11	0	0	0	0	0	0	6	5
	รวมทั้งหมด	464	0	0	1	1	0	0	223	239
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	141	7	6	9	5	0	0	66	48
	บ้านแพ้ว	6	0	0	0	0	0	0	2	4
	เมืองสมุทรสาคร	1,083	22	23	24	24	0	0	553	437
	รวมทั้งหมด	1,230	29	29	33	29	0	0	621	489

2.3.3 แรงงานข้ามชาติ อายุ 19-59 ปี

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	กัลยาณิวัฒนา	49	0	0	0	0	0	1	30	18
	จอมทอง	2,051	18	19	1	12	0	1	1,020	980
	เชียงดาว	2,820	0	1	1	5	0	0	1,277	1,536
	ไชยปราการ	3,256	1	0	1	2	0	0	1,578	1,674
	ดอยเต่า	195	1	1	1	2	0	0	120	70
	ดอยสะเก็ด	75	6	5	5	7	0	0	27	25
	ดอยหล่อ	554	0	0	0	0	0	0	284	270
	ฝาง	10,684	0	0	0	5	0	0	4,975	5,704
	พร้าว	725	5	5	2	1	0	0	341	371
	เมืองเชียงใหม่	350	2	1	0	0	0	0	164	183
	แม่แจ่ม	1,150	0	0	0	0	0	0	601	549
	แม่แตง	2,612	1	2	0	4	0	0	1,345	1,260
	แมริม	56	0	0	1	1	0	0	33	21
	แม่วาง	1,517	2	2	0	1	0	0	777	735
	แม่ออน	346	1	0	0	1	0	0	158	186
	แม่อาย	3,907	0	0	1	3	0	0	1,949	1,954
	เวียงแหง	61	0	0	0	0	0	0	31	30
	สะเมิง	741	0	1	0	2	0	0	360	378
	สันกำแพง	5,150	5	4	9	10	0	0	2,354	2,768
	สันทราย	1,319	0	0	2	2	0	0	424	891
เชียงใหม่	สันป่าตอง	3,190	1	0	0	7	0	0	1,429	1,753
	สารภี	9,594	10	6	4	12	0	0	4,052	5,510
	หางดง	10,259	4	9	7	14	0	0	4,510	5,715
	อมก๋อย	33	0	0	0	0	0	0	24	9
	ฮอด	290	3	2	1	5	0	0	149	130
	รวมทั้งรวม	60,984	60	58	36	96	0	2	28,012	32,720
ตาก	ท่าสองยาง	196	1	0	0	2	0	0	108	85
	บ้านตาก	140	1	4	0	6	0	0	74	55
	พบพระ	163	0	0	0	0	0	0	66	97
	เมืองตาก	186	31	38	1	6	0	0	67	43
	แม่ระมาด	105	6	7	3	3	0	0	46	40
	แม่สอด	207	0	0	0	2	0	0	105	100
	วังเจ้า	1,031	5	27	2	32	0	0	432	533
	สามเงา	159	0	0	0	0	0	0	76	83
	อุ้มผาง	89	0	1	0	0	0	0	36	52
	รวมทั้งรวม	2,276	44	77	6	51	0	0	1,010	1,088
ระนอง	กระบุรี	1,120	0	0	1	1	0	0	645	473
	กะเปอร์	126	0	0	0	0	0	0	71	55
	เมืองระนอง	10,069	7	6	6	14	0	0	5,130	4,906
	ละอุ่น	359	0	1	4	0	0	0	196	158
	สุขสำราญ	251	0	0	1	1	0	0	169	80
	รวมทั้งรวม	11,925	7	7	12	16	0	0	6,211	5,672
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	5,332	49	62	68	116	1	2	2,467	2,567

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
สมุทรสาคร	บ้านแพ้ว	73	0	3	1	0	0	0	36	33
	เมืองสมุทรสาคร	41,062	824	1,150	298	811	1	1	17,212	20,765
	รวมทั้งหมด	46,467	873	1,215	367	927	2	3	19,715	23,365

2.3.4 แรงงานข้ามชาติ อายุ 60 ปีขึ้นไป

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
เชียงใหม่	กัลยาณิวัฒนา	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	จอมทอง	23	0	0	0	0	0	0	8	15
	เชียงดาว	169	0	0	0	0	0	0	64	105
	ไชยปราการ	184	0	0	0	0	0	0	59	125
	ดอยเต่า	4	0	0	0	0	0	0	4	0
	ดอยสะเก็ด	4	0	0	0	1	0	0	1	2
	ดอยหล่อ	7	0	0	0	0	0	0	2	5
	ฝาง	461	0	0	0	0	0	0	183	278
	พร้าว	9	0	0	0	0	0	0	3	6
	เมืองเชียงใหม่	8	0	0	0	0	0	0	3	5
	แม่แจ่ม	20	0	0	0	0	0	0	7	13
	แม่แตง	92	0	0	0	1	0	0	46	45
	แมริม	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	แม่วาง	27	0	0	0	0	0	0	15	12
	แม่ออน	7	0	0	0	0	0	0	5	2
	แม่อาย	337	0	0	0	0	0	0	149	188
	เวียงแหง	12	0	0	0	0	0	0	4	8
	สะเมิง	4	0	0	0	0	0	0	3	1
	สันกำแพง	84	0	0	0	0	0	0	29	55
	สันทราย	42	0	1	0	0	0	0	18	23
เชียงใหม่	สันป่าตอง	50	0	0	0	0	0	0	24	26
	สารภี	193	0	0	0	0	0	0	87	106
	หางดง	164	0	0	0	0	0	0	60	104
	อมก๋อย	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	ฮอด	7	0	0	0	0	0	0	6	1
	รวมทั้งหมด	1,910	0	1	0	2	0	0	782	1,125
ตาก	ท่าสองยาง	16	0	0	0	0	0	0	8	8
	บ้านตาก	8	0	0	0	1	0	0	5	2
	พบพระ	18	0	0	0	0	0	0	7	11
	เมืองตาก	27	0	1	0	1	0	0	15	10
	แม่ระมาด	4	0	0	0	0	0	0	3	1
	แม่สอด	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	วังเจ้า	4	0	1	0	0	0	0	2	1
	สามเงา	4	2	1	0	0	0	0	0	1
	อุ้มผาง	25	0	0	0	0	0	0	16	9
	รวมทั้งหมด	108	2	3	0	2	0	0	56	45
ระนอง	กระบุรี	9	0	0	0	0	0	0	5	4

จังหวัด	อำเภอ	จำนวนประชากร ทั้งหมด	กัมพูชา		ลาว		เวียดนาม		เมียนมา	
			ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ระนอง	กะเปอร์	5	0	0	0	0	0	0	2	3
	เมืองระนอง	368	0	0	0	0	0	0	190	178
	ละอุ่น	4	0	0	0	0	0	0	3	1
	สุขสำราญ	10	0	0	0	0	0	0	8	2
	รวมทั้งหมด	396	0	0	0	0	0	0	208	188
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	29	0	0	3	1	0	0	8	17
	บ้านแพ้ว	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	เมืองสมุทรสาคร	205	13	8	6	2	0	0	83	93
	รวมทั้งหมด	234	13	8	9	3	0	0	91	110

3. ผลการวิเคราะห์การขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

จากการประเมินสถานการณ์ภาพรวมในพื้นที่ พบว่า ยังมีหลายปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่อประสิทธิภาพของฐานข้อมูลด้านสุขภาพของ 3 กลุ่มประชากร ซึ่งนำไปสู่ช่องว่างที่ส่งผลกระทบทั้งต่อการจัดบริการและการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 ความครบถ้วนของข้อมูลพื้นฐานประชากร 3 กลุ่ม

3.1.1 ประชาชนจำนวนหนึ่งไม่มีเลขประจำตัวประชาชน หรือไม่มีสถานะถูกต้องตามกฎหมาย (เช่น กลุ่มไร้รัฐ ไร้สัญชาติ มีเพียงเลขบุคคลตกหล่นหรือเลขต่างด้าว) ทำให้ไม่สามารถบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพปกติได้

3.1.2 ประชากรบางส่วนเคลื่อนย้ายถิ่นที่อยู่เป็นประจำ เช่น แรงงานข้ามชาติ ในอุตสาหกรรมเกษตรและก่อสร้าง ทำให้ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและไม่อัปเดต

3.1.3 กลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในพื้นที่ภูเขาหรือห่างไกลบางแห่งยังไม่มีมีการสำรวจหรือเก็บข้อมูลจากหน่วยบริการ และยังตรวจพบปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูล

3.1.4 ไม่มีข้อมูลด้านสุขภาพหลัก เช่น การฝากครรภ์ การตรวจคัดกรองพัฒนาการภาวะโภชนาการ การคัดกรองโรคเรื้อรัง ภาวะพึ่งพิงในผู้สูงอายุ ยังมีความไม่ครบถ้วนเนื่องจากเข้าถึงบริการได้ไม่ครอบคลุม

3.2 ความถูกต้องของรหัสในการใช้จำแนก ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ

3.2.1 การจำแนกชนเผ่าหรือกลุ่มชาติพันธุ์ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันในแต่ละหน่วยงาน

3.2.2 ประเภทแรงงาน (MOU, Non-MOU, Seasonal Migrants) ไม่มีรหัสมาตรฐานสำหรับใช้ในระบบบริการสาธารณสุข

3.2.3 ไม่มีรหัสเฉพาะสำหรับ “กลุ่มชายขอบ” เช่น คนไร้บ้าน กลุ่มตกหล่นจากระบบทะเบียนราษฎร

3.2.4 ยังไม่มีการนิยามศัพท์ของแต่ละกลุ่มที่ชัดเจน กำหนดนิยามเพื่อภารกิจเฉพาะของแต่ละหน่วยงานเพื่อนำไปใช้ข้อมูลเท่านั้น ทำให้การเข้ารหัสในสถานบริการสาธารณสุขในการใช้จำแนกประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ อาจมีความแตกต่างกัน

3.3 ไม่มีแหล่งข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย กระจายอยู่หลายแหล่ง เช่น โรงพยาบาล และ รพ.สต. (บริการสุขภาพ) สสอ. และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (ตัวชี้วัด) กรมการปกครอง (สถานะบุคคล) กรมการจัดหางาน (สถานะแรงงาน) เป็นต้น ทำให้ไม่มีข้อมูลชุดเดียวที่ใช้ร่วมกัน ขาดระบบ Dashboard ที่เชื่อมโยงทุกข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลที่สะท้อนปัญหาการเข้าถึงบริการของ 3 กลุ่ม ได้แก่

3.4.1 การมีหลักประกันสุขภาพของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม กลุ่มแรงงานที่ไม่มีเอกสารหรือเปลี่ยนนายจ้างบ่อยไม่มีประกันสุขภาพต่อเนื่อง กลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มไม่มีสถานะถูกต้องจึงเข้าไม่ถึงสิทธิ UC และกลุ่มชายขอบจำนวนมาก “ไม่มีสิทธิใดเลย”

3.4.2 การเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพพื้นฐาน ได้แก่ การฝากครรภ์ (ANC) การดูแลหลังคลอด การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย การประเมินภาวะโภชนาการ การคัดกรองโรคเรื้อรัง (เบาหวาน ความดัน โลหิตสูง) และการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เป็นต้น

4. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

4.1 ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ C (Comparisons)

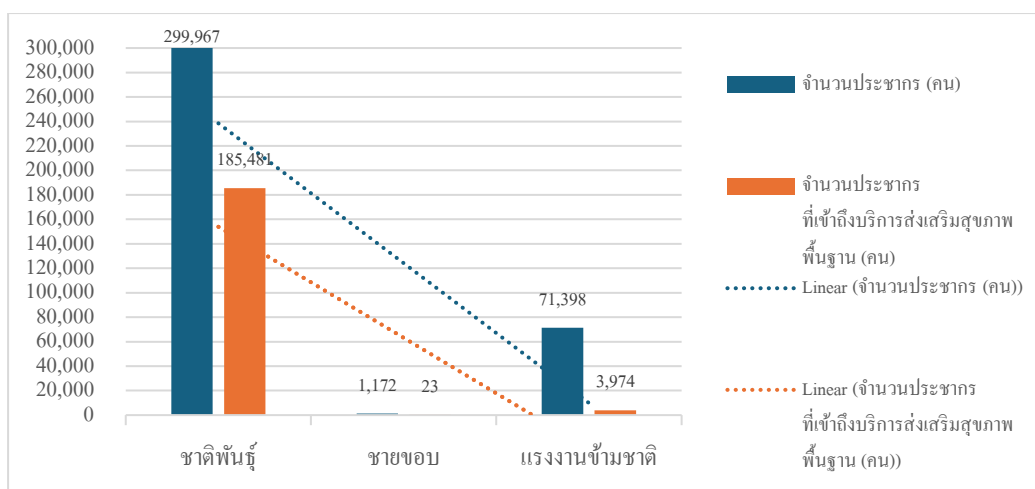
ตารางแสดงจำนวนประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ
ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ

กลุ่มประชากร	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากร ที่เข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพพื้นฐาน (คน)
ชาติพันธุ์	299,967	185,481
ชายขอบ	1,172	23
แรงงานข้ามชาติ	71,398	3,974

จากการดำเนินงานจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ Right for Outreach Health Security and Equity “ยกระดับคุณภาพชีวิต เข้าถึงสิทธิสุขภาพ 3ช.” ณ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อมูลประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ และการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การฝากครรภ์ (ANC) การดูแลหลังคลอด การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย การประเมินภาวะโภชนาการ การคัดกรองโรคเรื้อรัง (เบาหวาน ความดัน โลหิตสูง) และการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เป็นต้น โดยประชากรที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ รองลงมา คือ กลุ่มแรงงานข้ามชาติ และกลุ่มชายขอบ ตามลำดับ และในกลุ่มชาติพันธุ์มีการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพมากกว่ากลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ

4.2 ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

แผนภูมิแสดงจำนวนประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ
ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ

จากแผนภูมิแสดงจำนวนประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ ในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ การฝากครรภ์ (ANC) การดูแลหลังคลอด การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย การประเมินภาวะโภชนาการ การคัดกรองโรคเรื้อรัง (เบาหวาน ความดัน โลหิตสูง) และการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เป็นต้น พบว่า ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์มีการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพมากที่สุด และใน 3 ปีที่ผ่านมา ไม่มีข้อมูลการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม จากข้อมูลปัจจุบันดังแสดงแผนภูมิ สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ พบว่า ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ มีการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพ มากกว่ากลุ่มแรงงานข้ามชาติ และกลุ่มชายขอบ ตามลำดับ

4.3 ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ข้อมูลการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

กลุ่มประชากร	จำนวนการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านมา (คน)		
	2566	2567	2568
ชาติพันธุ์	-	-	-
ชายขอบ	-	-	-
แรงงานข้ามชาติ	-	-	-

ปัจจุบันไม่มีผลการดำเนินงานข้อมูลการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพที่ผ่านมา 3 ปีย้อนหลัง เนื่องจากมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เริ่มปีงบประมาณ 2569 จึงไม่สามารถนำเข้าและวิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลัง ปี 2566 - 2568 ได้

ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- 1) กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก ได้แก่
 - ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์
 - ประชากรกลุ่มชายขอบ
 - ประชากรกลุ่มแรงงานข้ามชาติ
- 2) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล/ใช้ข้อมูล มีดังนี้
 - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) จำนวน 486 แห่ง
 - โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) จำนวน 31 แห่ง
 - โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) จำนวน 9 แห่ง
 - โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) จำนวน 1 แห่ง
 - ที่ทำการปกครองอำเภอ จำนวน 42 แห่ง
 - องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO)
 - หน่วยบริการสาธารณสุขและหน่วยบริการภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ

เนื่องจากตัวชี้วัดดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดใหม่ที่อยู่ในระยะเริ่มต้นของการดำเนินงาน ทำให้ในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลด้านความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ ตลอดจนข้อมูลความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ อย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดได้จัดทำมาตรการและแผนการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการประเมินข้อมูลดังกล่าวไว้อย่างครบถ้วนแล้ว โดยแผนดังกล่าวครอบคลุมการสำรวจ การวิเคราะห์ และการนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงาน ทั้งนี้ หน่วยงานจะดำเนินการตามแผนที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนตัวชี้วัดและบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดต่อไป

**มาตรการและแผนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาฐานข้อมูล
การเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ**

ตารางแสดง มาตรการและแผนเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน

มาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนดมาตรการ	แผนการขับเคลื่อน	เป้าหมาย
1. การผลิตชุดข้อมูลสถานะสุขภาพการเข้าถึงบริการพื้นฐาน โดยเฉพาะบริการด้านสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุข 1) ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ 2) ประชากรกลุ่มชายขอบ 3) ประชากรกลุ่มแรงงานข้ามชาติ	การพัฒนาฐานข้อมูลสุขภาพของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ มีความจำเป็นเพื่อให้มองเห็นกลุ่มประชากรที่ยังตกหล่นจากระบบบริการสุขภาพกำหนดมาตรการด้านส่งเสริมสุขภาพและออกแบบบริการที่ตอบโจทย์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและสถานะทางกฎหมาย กลุ่มเหล่านี้มักเผชิญข้อจำกัด เช่น ไม่มีเอกสารยืนยันตัวตน / สถานะไม่ชัดเจน /อาศัยในพื้นที่ห่างไกล/ พื้นที่ชายแดน อ.ป.ส.ร.ค.ด้านภาษา วัฒนธรรม และสถานะทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงบริการ ได้จำกัด	1.1 <u>ประสานงานและหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย</u> ได้แก่ กองพัฒนาสังคม กลุ่มเป้าหมายพิเศษ (กพพ.) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กองเศรษฐกิจสุขภาพ และหลักประกันสุขภาพสำนักสุขภาพดิจิทัล และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอรับคำแนะนำเพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาชุดข้อมูล (Data Set)	- 1 ครั้ง (ได้รับความร่วมมือคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)
		1.2 <u>ผลิตชุดข้อมูลสถานะสุขภาพและการเข้าถึงบริการสาธารณสุข</u> เป้าหมาย: มีชุดข้อมูลกลางของ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ ข้อมูลประชากรตามพื้นที่อยู่อาศัย และอายุที่แบ่งตามกลุ่มวัย (จำแนกตามทำเนียบราษฎรบนพื้นที่สูง ปี 2559) 2) ประชากรกลุ่มชายขอบ ได้แก่ - ข้อมูลตัวบุคคล	- 1 ชุด (มีชุดข้อมูลมาตรฐานของทั้ง 3 กลุ่มเป้าหมาย)

มาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนดมาตรการ	แผนการขับเคลื่อน	เป้าหมาย
		- สิทธิการรักษาพยาบาล - พื้นที่อยู่อาศัย - การเข้ารับบริการส่งเสริมสุขภาพ (ช่วงวัยแบ่งตามกรมอนามัย และข้อมูลจาก PHR) 3) ประชากรกลุ่มแรงงานข้ามชาติ ได้แก่ - ข้อมูลตัวบุคคล - สิทธิการรักษาพยาบาล - พื้นที่อยู่อาศัย - การเข้ารับบริการส่งเสริมสุขภาพ (ช่วงวัยแบ่งตามกรมอนามัย และข้อมูล จากสำนักสุขภาพดิจิทัล PHR)	
2. การผลิตข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติระดับอำเภอ	ข้อมูลที่เกี่ยวข้ององค์การกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานมีรูปแบบไม่เป็นมาตรฐานการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ยังไม่ครอบคลุมระดับอำเภอทำให้ยากต่อการกำหนดมาตรการเฉพาะพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบการผลิตข้อมูลที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้สามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนแก้ไขประเด็นปัญหาสุขภาพ ได้อย่างเหมาะสมยังเป็นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายระดับจังหวัดและระดับประเทศ ส่งผลให้ การจัดสรรทรัพยากร การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข และการติดตามตัวชี้วัดด้านสุขภาพ	2.1 <u>จัดทำองค์ประกอบข้อมูลประชากร</u> ได้แก่ - อายุ - เพศ - สัญชาติ - สถานะบุคคล - ที่อยู่อาศัย 2.2 <u>จัดทำข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพ</u> - สถานะสุขภาพ (การฝากครรภ์ การตรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย ภาวะโภชนาการ โรคเรื้อรัง ภาวะพึ่งพิงในผู้สูงอายุ เป็นต้น) - การเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย ดังนี้ - กลุ่มแม่และเด็ก 0-5 ปี - วัยรุ่น 6-18 ปี	- 30 อำเภอ (มีข้อมูลประชากรในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงาน ข้ามชาติระดับอำเภอ จำนวน 30 อำเภอ) - 30 อำเภอ (มีข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพระดับอำเภอ จำนวน 30 อำเภอ)

มาตรการ	หลักการ/เหตุผลการกำหนดมาตรการ	แผนการขับเคลื่อน	เป้าหมาย
	ของกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ มีความแม่นยำและตอบโจทย์ ในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้น	วัยทำงาน 19-59 ปี วัยผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	
		2.3 <u>เผยแพร่ข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ระดับอำเภอ บนเว็บไซต์หน่วยงาน</u>	- 1 หัวข้อ (มีการเผยแพร่บนเว็บไซต์หน่วยงาน)
3.การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ	เพื่อให้ฐานข้อมูลเชิงระบบเพื่อติดตามสถานะสุขภาพ ประเมินความครอบคลุมบริการ (coverage) และวิเคราะห์ช่องว่างการเข้าถึงบริการของกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อกำหนดนโยบายและจัดสรรทรัพยากรได้เหมาะสม	3.1 <u>พัฒนาค้างข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ</u>	- 1 ระบบ
		3.2 <u>จัดทำรายงานการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ</u>	- 1 ฉบับ
		3.3 <u>ประเมินผลความพึงพอใจ ความต้องการและข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ด้านส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ</u>	- ร้อยละ 60 (ความพึงพอใจ)

มาตรการและแผนการดำเนินงานที่จัดทำแล้ว ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดได้จัดทำ มาตรการและแผนการประเมินผู้รับบริการ ไว้เป็นที่เรียบร้อย โดยครอบคลุม

- การสำรวจความต้องการและความคาดหวังของประชากรเป้าหมาย
- การประเมินความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจต่อบริการและระบบข้อมูล
- การรวบรวมข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงระบบบริการและฐานข้อมูล
- การประสานงานกับเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

แผนดังกล่าวจะนำไปสู่การขับเคลื่อนตัวชี้วัดให้เป็นรูปธรรม และทำให้สามารถประเมินผลตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีระบบฐานข้อมูลการเข้าถึงบริการสาธารณสุขด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ
2. มี Dashboard บนเว็บไซต์หน่วยงาน
3. มีระบบเชื่อมโยงข้อมูล มาตรฐานข้อมูล และความปลอดภัยของข้อมูล
4. ผู้รับบริการ(กลุ่มเป้าหมาย) หน่วยบริการสาธารณสุข หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจสามารถใช้ข้อมูลเพื่อติดตามการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และนำมาวิเคราะห์เพื่อใช้
5. ลดจำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ตกหล่นจากระบบบริการสาธารณสุข